

میزان آگاهی و رفتار زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی-درمانی جنوب تهران

علت مراجعه: سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمیر

شهره سیام *، دکتر فروغ شفیعی **

خلاصه

هدف این برسی آن است که میزان آگاهی و رفتار زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی-درمانی منطقه جنوب تهران درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمیر تعیین شود. مطالعه، به روش برسی توصیفی (Descriptive survey) صورت گرفت. منطقه ۱۱ جنوب تهران بر اساس نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شد و ۳۵۰ نفر از زنان متأهل از مراکز بهداشتی-درمانی واقع در این منطقه، به طور تصادفی، برای برسی گزینش شدند. اطلاعات گردآوری شده با استفاده از پرسشنامه توأم با مصاحبه و مراجعه به پرونده تنظیم خانواده آنان به دست آمد. خلاصه یافته‌ها و نتایج این برسی نشان داد که: آگاهی بیشتر زنان شرکت کننده (۷۵/۷۱ درصد) در حد پایین؛ ۱۸/۲۹ درصد، متوسط و فقط ۶ درصد آنان درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمیر از آگاهی کافی برخوردار بودند. با استناد به تجزیه و تحلیلهای آماری واستفاده از آزمون مجدورخی (Chi-Square) نتایج به دست آمده حاکی از آن است که شاخصهایی نظیر محل تولد، میزان تحصیلات زن و شوهر، شغل شوهر، سن ازدواج، مدت ازدواج، تعداد زایمان، تعداد فرزندان و درآمد خانواده در میزان آگاهی افراد مورد مطالعه درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمیر تأثیر داشته است. از کل افراد مورد مطالعه، ۲۲/۸۶ درصد آنان با نام آزمایش پاپ اسمیر آشنایی داشتند و مهمترین منبع کسب این آشنایی، کارکنان مراکز بهداشتی-درمانی بوده‌اند. از ۳۵۰ نفر افراد مورد مطالعه، ۲۴۴ نفر (۶۹/۷۱ درصد) آزمایش پاپ اسمیر را انجام داده بودند. نتایج این برسی همچنین نشان داد که مهمترین دلیل عدم انجام آزمایش پاپ اسمیر در زنان مورد مطالعه عدم اطلاع از وجود این آزمایش بوده است.

* عضو هیات علمی دانشکده علوم دانشگاه گیلان

** عضو هیات علمی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی

بهداشتی-درمانی واقع در منطقه یازده که واحد تنظیم خانواده آنها فعال بود، برای پژوهش در نظر گرفته شد. از هر کدام از این مراکز به تعداد ده درصد پرونده‌های فعال موجود در هر مرکز بهداشتی-درمانی، جمعاً ۳۵۰ نفر، برای مطالعه انتخاب شدند.

نحوه گردآوری اطلاعات. روش جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه توأم با مصاحبه و مراجعته به پرونده تنظیم خانواده زنان مورد مطالعه بود. جهت کسب اطلاع بیشتر در مورد بعضی از سوالات پرسشنامه، یک پژوهشگر شخصاً اقدام می‌کرد.

روشهای آماری. در این پژوهش از درصد و آزمون مجذورخی استفاده شد.

یافته‌ها

یافته‌های این بررسی در جدولهای ۱ تا ۶ خلاصه شده است:

جدول ۱ توزیع فراوانی و درصد جامعه مورد مطالعه را بر حسب میزان آگاهی آنان درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمایر نشان می‌دهد.

منابع کسب آشنازی با آزمایش پاپ اسمایر در جدول ۲ آمده است.

در جدول ۳، میزان انجام آزمایش پاپ اسمایر در زنان مورد مطالعه بر حسب آگاهی آنان در زمینه سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمایر منعکس شده است.

ترتیب انجام آزمایش پاپ اسمایر در جامعه مورد پژوهش بر حسب آگاهی افراد درباره موضوع مورد بررسی در جدول ۴ درج شده است. در جدول ۵، علل مراجعته زنان مورد مطالعه به مراکز بهداشتی-درمانی برای انجام آزمایش پاپ اسمایر آورده شده است.

و بالاخره علل عدم مراجعته یا عدم مراجعته مرتب زنان مورد پژوهش به مراکز بهداشتی-درمانی برای انجام آزمایش پاپ اسمایر در جدول ۶ نشانده شده است.

مقدمه

انواع سرطانها، امروزه در تمام دنیا یکی از مشکلات بزرگ بهداشتی-اجتماعی به شمار می‌روند. از چهار میلیون و سیصد هزار نفری که در سراسر جهان در اثر سرطان جان خود را از دست می‌دهند، حدود ۲ میلیون و سیصد هزار نفر مربوط به کشورهای در حال توسعه می‌باشد. موارد جدید سرطان در دنیا در حدود ۵ میلیون و نهصد هزار نفر در سال می‌باشد که از این تعداد کمی بیشتر از سه میلیون نفر در کشورهای در حال توسعه (۱) و ۲ میلیون و نهصد هزار نفر در کشورهای توسعه یافته رخ می‌دهد (۲ و ۳). بر اساس آخرین مطالعات و آمارگیریها مرگ و میر ناشی از سرطانها در ایران نیز رو به افزایش است (۴). سرطان دهانه رحم یکی از شایعترین انواع سرطانهای دستگاه تناسلی زنان است (۵). نزدیک به ۳۰ درصد تمام سرطانهای زنان را سرطانهای دستگاه تناسلی تشکیل می‌دهد که ۷۰ درصد سرطانهای تناسلی زنان در ناحیه دهانه رحم ایجاد می‌شود (۶). گرچه برای سرطان پیشرفته علاجی متصرور نیست ولی باقیتی کوشنش شود تا تشخیص به موقع داده شود. و این موضوع، با وسائل گوناگون که امروزه در دسترس است بی‌شك می‌توان سرطان را در مراحل ابتدایی متوقف و درمان کرد. یکی از این موارد، سرطان دهانه رحم است. چون این عضو جهت معاینه بخوبی در دسترس می‌باشد، امروزه برای پیشگیری و تشخیص به موقع این بیماری راههای بسیاری ارائه شده است (۸). بنابراین در مبارزه علیه سرطان، مهمترین و اساسی‌ترین اقدام، آشنا کردن مردم به مراجعته منظم به پزشک و اهمیت تشخیص به موقع این بیماری است. پزشکان چنانچه زودتر به تشخیص دست یابند سلاح آنها علیه این بیماری برنده‌تر و قاطعتر عمل خواهد کرد (۹).

جامعه مورد مطالعه و روش نمونه‌گیری

جامعه مورد مطالعه را زنان متاهل مراجعت کننده به مراکز بهداشتی-درمانی جنوب تهران تشکیل می‌دهد. مراکز بهداشتی-درمانی طی مراحل زیر انتخاب شده‌اند: ابتداء فهرست مراکز بهداشتی-درمانی تحت پوشش بهداشت منطقه جنوب تهران تهیه شد. چهار منطقه از مناطق بیست‌گانه تقسیم بندی شهرداری تهران تحت پوشش بهداری منطقه جنوب می‌باشد که از این چهار منطقه، یک منطقه به طور تصادفی برای پژوهش و بررسی انتخاب گردید و تمام مراکز

جدول ۱) توزیع فراوانی و درصد زنان مورد مطالعه
برحسب آگاهی آنان درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش
پاپ اسمایر

درصد	تعداد	آگاهی
۷۵/۷۱	۲۶۵	کم
۱۸/۲۹	۶۴	متوسط
۶	۲۱	زیاد
۱۰۰	۳۵۰	جمع

جدول ۲) توزیع فراوانی و درصد زنان مورد مطالعه برحسب آگاهی درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش
پاپ اسمایر و منابع کسب آشنایی با آزمایش پاپ اسمایر

جمع		زیاد		متوسط		کم		آگاهی منابع کسب آشنایی با آزمایش پاپ اسمایر
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۴۴/۷۱	۱۱۴	۳۳/۳۳	۷	۴۵/۲۸	۲۴	۴۵/۸۶	۸۳	کارکنان مراکز بهداشتی - درمانی
۲۹/۴۱	۷۵	۳۳/۳۳	۷	۲۶/۴۲	۱۴	۲۹/۸۳	۵۴	پزشک معالج
۱۳/۲۲	۳۴	—	—	۱/۸۹	۱	۱۸/۲۳	۳۳	همسایگان و فامیل
۱۲/۵۵	۳۲	۳۳/۳۳	۷	۲۶/۴۱	۱۴	۶/۰۸	۱۱	نشریه‌ها
۱۰۰	۲۵۵	۱۰۰	۲۱	۱۰۰	۵۳	۱۰۰	۱۸۱	جمع

$$\chi^2 = ۱۳ \quad dF = ۲ \quad P < 0.005$$

$$\chi^2 = ۲۴/۴۷ \quad dF = ۲ \quad P < 0.001$$

جدول ۳) توزیع فراوانی و درصد زنان مورد مطالعه بر حسب آگاهی درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمایر و انجام آزمایش پاپ اسمایر

جمع		زياد		متوسط		کم		آگاهی
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۶۹/۷۱	۲۴۴	۹۵/۲۴	۲۰	۶۷/۱۹	۴۳	۶۸/۳۰	۱۸۱	انجام آزمایش
۳۰/۲۹	۱۰۶	۴/۴۷	۱	۳۲/۸۱	۲۱	۳۱/۷۰	۸۴	پاپ اسمایر
۱۰۰	۳۵۰	۱۰۰	۲۱	۱۰۰	۶۴	۱۰۰	۲۶۵	انجام داده‌اند
								انجام نداده‌اند
								جمع

$$\chi^2 = 6/91 \quad dF = 2 \quad P < 0.05$$

جدول ۴) توزیع فراوانی و درصد زنان مورد مطالعه بر حسب آگاهی درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمایر و ترتیب انجام این آزمایش

جمع		زياد		متوسط		کم		آگاهی
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۳۸/۹۳	۹۵	۳۰	۶	۴۱/۸۶	۱۸	۳۹/۲۳	۷۱	مرتب
۶۱/۰۷	۱۴۹	۷۰	۱۴	۵۸/۱۴	۲۵	۶۰/۷۷	۱۱۰	نامرتب
۱۰۰	۲۴۴	۱۰۰	۲۰	۱۰۰	۴۳	۱۰۰	۱۸۱	جمع

جدول ۵) توزیع فراوانی و درصد زنان مورد مطالعه بر حسب آگاهی درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمر و علل مراجعه به مراکز بهداشتی-درمانی برای انجام آزمایش پاپ اسمر

جمع		زياد		متوسط		کم		آگاهی علل مراجعه
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۲۶/۲۳	۶۴	۴۵	۹	۵۸/۱۴	۲۵	۱۶/۵۷	۳۰	پیشگیری از ابتلاء به سرطان دهانه رحم
۲۲/۱۳	۵۴	۱۰	۲	۹/۳۰	۴	۲۶/۵۲	۴۸	تشویق کارکنان مراکز بهداشتی - درمانی
۳۴/۰۲	۸۳	۲۵	۷	۲۳/۲۶	۱۰	۳۶/۴۷	۶۶	مشاهده علائم نگران کننده در خود
۱۷/۶۲	۴۳	۱۰	۲	۹/۳۰	۴	۲۰/۴۴	۳۷	گذاشتن IUD برای پیشگیری از بارداری
۱۰۰	۲۴۴	۱۰۰	۲۰	۱۰۰	۴۳	۱۰۰	۱۸۱	جمع

رحمی یا ترشح بعد از یائسگی آگاه بودند؛ (۳) از علائم و نشانه‌های سرطان سایر قسمتهای بدن اصولاً اطلاعی نداشتند. (۱۰)

همچنین در تحقیقی که Sanson (Sanson) و همکارانش در شهر لنکستر (Lancaster) (Lancaster) به عمل آورده بارهای زنان در مورد سرطان مورد بررسی قرار گرفت. در این بررسی مشخص شد، از بین زنانی که آزمایش پاپ اسمر را انجام داده بودند، عده‌ای از آنان از کاربرد این آزمایش به عنوان راهی جهت پیشگیری از سرطان دهانه رحم بسیار اطلاع بودند. Sanson و همکارانش نشان دادند بیشتر زنانی که توسط افراد حرفه‌ای آزمایش پاپ اسمر از آنان به عمل آمده بود، انجام این آزمایش به درخواست خود آنان نبوده بلکه به طور اتفاقی و ضمن انجام آزمایشهای عمومی، این آزمون هم انجام شده است. بنابراین، آنان به آزمایش پاپ اسمر بیشتر به چشم یک روش تشخیص تایک راه پیشگیری می‌نگریستند. در نتیجه، این موضوع که این آزمایش را باید در فواصل معینی تکرار نمود برایشان کمتر قابل درک بود.

بحث و نتیجه‌گیری
با استناد بر یافته‌ها و نتایج حاصل از این پژوهش چند موضوع بسیار مهم روشن می‌شود:

جدول ۱ نشان می‌دهد که بیشتر افرادی که مورد بررسی قرار گرفتند درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمر از آگاهی کمی برخوردار بودند: به طوری که فقط ۶ درصد افراد مورد بررسی، در زمینه مورد نظر آگاهی کافی داشتند. این امر لزوم برنامه‌ریزی آموزشی برای زنان درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمر، به منظور ارتقای سطح آگاهیهای آنان در این مورد را مطرح می‌سازد.

در بررسیهایی که در انگلستان، کانادا، آمریکا و استرالیا به منظور ارزیابی میزان آگاهی جامعه درباره سرطان به عمل آمد، در مورد علائم احتمالی سرطانها سؤال شده است. اگرچه این بررسیها اختلافات قابل توجهی با هم داشتند، ولی نتایج به دست آمده در سه نکته مشترک بودند. این سه نکته عبارتند از: ۱) بیشتر زنان از اهمیت پیدایش توده‌ای در پستان آگاه بودند؛ (۲) در صورتی که تعداد بسیار کمتری از زنان از اهمیت خوب نیزی

جدول ۶) توزیع فراوانی و درصد زنان مورد مطالعه بر حسب میزان آگاهی درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمیر و دلایل عدم مراجعه یا عدم مراجعته مرتب به مراکز بهداشتی- درمانی برای انجام آزمایش پاپ اسمیر

جمع		زياد		متوسط		کم		آگاهی	
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	دلایل عدم مراجعته مرتب	
۳۰/۵۹	۷۸	۶/۶۷	۱	۴/۳۵	۲	۳۸/۶۶	۷۵	عدم اطلاع از وجود آزمایش پاپ اسمیر	
۱/۵۷	۴	—	—	—	—	۲/۰۶	۴	عدم اطلاع از محل مراجعته برای انجام آزمایش پاپ اسمیر	
۲۳/۱۴	۵۹	—	—	۲۶/۰۹	۱۲	۲۴/۲۳	۴۷	نداشت ناراحتی و بیماری	
۱۰/۹۸	۲۸	۶/۶۷	۱	۱۹/۰۷	۹	۹/۲۸	۱۸	گران قیمت بودن	
۱۰/۲۰	۲۶	۲۶/۶۶	۴	۸/۶۹	۴	۹/۲۸	۱۸	آزمایش پاپ اسمیر	
۴/۷۰	۱۲	۶/۶۷	۱	—	—	۵/۶۷	۱۱	ترس از انجام آزمایش و نتیجه آن	
۱۱/۷۶	۳۰	۴۰	۶	۲۳/۹۱	۱۱	۶/۷۰	۱۳	خجالت از انجام آزمایش پاپ اسمیر	
۷/۰۶	۱۸	۱۳/۳۳	۲	۱۷/۳۹	۸	۴/۱۲	۸	کمبود وقت	
۱۰۰	۲۵۵	۱۰۰	۱۵	۱۰۰	۴۶	۱۰۰	۱۹۴	دلایل متفرقه	
جمع									

کرده باشند ولی بررسیهایی که از طرف موسسه گالوب آمریکا، در زمینه انجام آزمایش پاپ اسمیر به عمل آمد حاکی از آن است که ۴۳ درصد افرادی که آزمایش پاپ اسمیر را انجام داده‌اند طبق توصیه پزشکان می‌باشد. و در بررسی دیگر این میزان تا حدود ۹۰ درصد نیز گزارش شده است که نتایج این بررسیها اهمیت نقش پزشکان را در راهنمایی و تشویق زنان برای انجام آزمایش پاپ اسمیر نشان می‌دهد.

همچنین در تحقیقی که در ایران در مورد منابع کسب آشنایی با این آزمایش انجام گرفته است با استناد بر یافته‌های حاصل از این بررسی بیشترین درصد نمونه‌های مورد پژوهش جهت انجام آزمایش پاپ اسمیر از پزشک معالج کسب اطلاع کرده

جدول ۲ نشانده‌نده منابع کسب آشنایی جامعه مورد مطالعه با آزمایش پاپ اسمیر است. همان‌طور که مشاهده می‌شود از ۲۵۵ نفری که با این آزمایش آشنایی داشتند بیشترین درصد آنان (۴۴ درصد) از طریق کارکنان مراکز بهداشتی- درمانی با این آزمایش آشنایی پیدا کرده بودند؛ در ۲۹/۴۱ درصد پزشکان معالج تقریباً نقش مهمی در آشنایی زنان با آزمایش پاپ اسمیر داشتند؛ ۱۳/۳۳ درصد آنان توسط همسایگان و افراد فامیل و بالاخره کمترین درصد آنان (یعنی ۱۲/۵۵ درصد) از طریق نشریات مختلف از وجود این آزمایش آگاه شده بودند. با توجه به محل انجام پژوهش که مراکز بهداشتی- درمانی بوده، طبیعی است که کارکنان این مراکز مؤثرترین نقش را در آگاهی افراد اجرا

می‌بایست به برنامه‌ریزی آموزشی در این زمینه توجه پیشتری مبذول داشت تا بتوان این باور را در زنان جایگزین کرد که نه فقط هنگامی که ناراحتی و بیماری سراغ آنان آمد بلکه در درجه اول برای پیشگیری از ابتلا برای انجام آزمایش مراجعه کنند.

جدول ۶ دلایل عدم مراجعه یا عدم مراجعه مرتب به مراکز بهداشتی - درمانی برای انجام آزمایش پاپ اسمیر را در رابطه با آگاهی زنان مورد بررسی نشان می‌دهد. همان طور که مشاهده می‌شود، پیشترین علت عدم مراجعه یا عدم مراجعه مرتب (۳۰/۵۹ درصد) عدم اطلاع از وجود این آزمایش می‌باشد که باز هم مسئله آموزش را مطرح می‌کند. بنابراین در نهایت نتیجه گرفته می‌شود که با دادن آموزشهای مناسب در این زمینه، زنان جامعه ما به اهمیت انجام به موقع و مرتب آزمایش پاپ اسمیر در پیشگیری از سرطان دهانه رحم بی خواهند بود که در نتیجه در پیش آگاهی این بیماری و کاهش مرگ و میر ناشی از آن موثر خواهد بود.

پیشنهادها. بر اساس یافته‌ها و نتایج این پژوهش پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

- گنجاندن مطالب بهداشتی درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمیر در کتابهای درسی دوره راهنمایی و دبیرستان؛

- ارائه آموزشهای لازم در این زمینه برای زنان بیسواند بزرگسال از طریق نهضت سوادآموزی؛
- برگزاری سینیارها و دوره‌های مختلف بازآموزی برای کارکنان مراکز بهداشتی - درمانی سراسر کشور در زمینه ارتقای سطح آگاهیهای زنان درباره موضع مورد نظر با تأکید به جلب توجه آنان به اهمیت آموزش زنان جامعه در این زمینه.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، به اتفاق، می‌توانند در زمینه بالا رفتن آگاهیهای زنان جامعه ما درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمیر نقش فعالی بر عهده داشته باشند. این

فعالیتها می‌توانند با روش‌های زیر انجام گیرد:

- اجرای برنامه‌های آموزش بهداشت توسط وسائل ارتباط جمعی، از جمله رادیو و تلویزیون در ساعتهای مناسب در زمینه مورد نظر و با شرکت متخخصصان مربوطه.

- درج مطالب آموزشی در نشریات مختلف در زمینه سرطان دهانه رحم و تأکید روی اهمیت انجام به موقع و منظم آزمایش پاپ اسمیر در پیشگیری زودرس این بیماری با همکاری فعال

بودند؛ بعد از پژوهش معالج، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران پیشترین درصد را به خود اختصاص داده‌اند؛ و دوستان و آشنایان سومین گروه آگاهی دهنده در مورد آزمون پاپ اسمیر در این مطالعه به شمار آمده‌اند (۱۲).

رابطه بین میزان آگاهی با انجام آزمایش پاپ اسمیر زنان مورد بررسی در جدول ۳ مشاهده می‌گردد. انجام آزمون مجذورخی با ضریب اطمینان ۹۵ درصد رابطه معنی داری را نشانداده است؛ به طوری که، با بالا رفتن میزان آگاهی زنان درباره سرطان دهانه رحم و آزمایش پاپ اسمیر انجام این آزمایش افزایش داشته است. در تحقیقی که در کشور کانادا توسط انجمن سرطان آن کشور در مورد انجام آزمایش پاپ اسمیر به عمل آمده است در قسمتی از این بررسی رابطه انجام آزمایش پاپ اسمیر با میزان تحصیلات زنان مورد نظر مورد سنجش قرار گرفته است. نتایج به دست آمده نشانداده که ۹۲ درصد زنانی که آزمایش پاپ اسمیر را انجام داده بودند تحصیلات دانشگاهی داشتند؛ در حالی که، کمترین درصد آنان که آزمایش پاپ اسمیر را انجام داده بودند تحصیلاتشان در حدود ابتدایی بود. به عبارت دیگر با افزایش میزان آموزش و تحصیلات در زنان مورد مطالعه انجام آزمایش مورد نظر فزونی یافت (۱۳).

از کل افرادی که این آزمایش را انجام دادند ۳۸/۹۳ درصد آنان این آزمون را به گونه‌ای مرتب انجام داده بودند.

بين میزان آگاهی زنان درباره موضوع مورد بررسی و انجام مرتب آزمایش پاپ اسمیر، از جنبه آماری رابطه معنی داری به دست نیامد: یعنی بر خلاف آنچه که تصویر می‌شود با بالا رفتن آگاهی زنان درباره موضوع مورد بررسی، انجام مرتب آزمایش پاپ اسمیر افزایش پیدا نکرد. این نکته مشخص می‌کند که تنها آگاهی نمی‌تواند دلیلی بر انجام مرتب یک امر بهداشتی باشد، بلکه آموزش بهداشت باید با گزینش شیوه‌های آموزش مناسب و با توجه به معیارها و ارزشهای مذهبی، فرهنگی و اجتماعی مورد نظر - عقاید، باورها و نگرش افراد را در جهت درست دگرگون کند. تا بتواند رفتارهای صحیح بهداشتی را در مردم ایجاد کند و یا تداوم بخشد (جدول ۴).

جدول ۵ نشان می‌دهد که پیشترین افراد مورد مطالعه ۳۴/۰۲ درصد علت مراجعه برای انجام آزمایش پاپ اسمیر را مشاهده علائم نگران کننده در خود ذکر می‌کردند و کمترین درصد آنان به دلیل گذاشتن IUD به انجام این آزمایش اقدام نمودند. بنابراین برای اینکه زنان، به انجام مرتب این آزمایش ترغیب شوند،

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

تشکر

بدین وسیله از همکاری صمیمانه و بسیار دریغ اداره بهداشت منطقه جنوب تهران و مسئولان بهداشت و تنظیم خانواده مراکز بهداشتی-درمانی منطقه یازده تهران و زنان مراجعه کننده به این مراکز سپاسگزاری می‌شود.

مراجع

- 1) Stanly K, Stjernsward J, Koroltchook V: Women and cancer. *Wldhth Statist Quart* 1984, PP 40, 267, 278
- 2) Howe GM: Global geocancerology: A world geography of human cancers. Edinburgh, Churchill, Livingstone 1986, PP 3-4
- 3) Parkin DM, Stjernsward J, Muir CS: Estimates of the world-wide Frequency of twelve major cancers. *Bulletin of the World Health Organization*, 1984, PP 163- 182
- 4) نیکزاد، محمود: «باب اسعیر روش پیشگیری از سرطان رحم.» تهران، انتشارات آزمایشگاه پزشکی دلتا، چاپ اول، ۱۳۶۲، ص ۱
- 5) جمالیان، رضا: «راههای پیشگیری و درمان سرطانهای شایع در ایران.» تهران، انتشارات اطلاعات، چاپ اول، ۱۳۶۶. ص ص ۱۸-۱۷
- 6) دهقانی، غلامعلی: «پیامی به بانوان راه نجات از شایع ترین نوع سرطان زهدان.» تهران، انتشارات آزاده، چاپ اول، ۱۳۶۲، ۲ ص
- 7) ربانی، احمد؛ شریعتمداری، تقی: «تشخیص به موقع سرطان.» تهران، انتشارات جمعیت ملی مبارزه با سرطان، ۱۳۴۹، ص ص ۲-۱
- 8) خسروان اهورا، جمشید: «سرطان گلوی زهدان و بررسی آن در زایشگاه حمایت مادران.» پایان نامه دکترای پزشکی، دانشکده پزشکی دانشگاه تهران، سال ۱۳۵۲-۵۳، ص ۱
- 9) مرجع ۷، ص ۲
- 10) International union against cancer, public education about cancer. New York, Verlag, Springer, 1976, p 6
- 11) Knopf A: Changes in women's opinions about cancer. *Soc Sci Med* 10 (3,4): 191-195, 1976
- 12) مرجع صص ۱۳۶ و ۱۳۷
- 13) Phillips A J and Brennan M E: The reaction of Canadian Women to the pap test and Breast self-examination. *Public Education about cancer*. Geneva, International union Against Cancer 1976, PP 9-18.

Study the knowledge and behavior of women who attended to the health centers in Southern part of Tehran about the cancer of cervix and Pap Smear test**Siam Sh, Shafie F****SUMMARY**

The aim of this survey is to measure the knowledge and behavior of married women who attended to the health centers in southern part of Tehran about the cancer of uterine cervix and Pap Smear test. The selection of region 11 from southern part of Tehran and 350 married women in this region based on random sampling technique.

The findings and results of this survey showed that: the majority of women (75. 71 percent) have a little information 18. 29 percent have intermediate and only 6 percent of them have a lot of information about the cancer of uterine cervix and Pap Smear test.

Almost 72. 86 percent of all women this study have acquainted with the name of Pap Smear test and 53. 71 percent knew the reasons performance Pap Smear test also 69. 71 percent have performed the Pap Smear test and of women who have performed this test only 38. 93 percent have performed it regularly.

The most important reason for non- performance or irregular performance Pap Smear test by the women was lack of knowledge about this test.

The majority of women this study suggested that, the education about the cancer of uterine cervix and Pap Smear test is necessary for women.